

Magyar, kortárs, üveg

Magyar kortárs üveg I.

Erdész Galéria & Design, 2015, 141 oldal, ár nélkül

ANDOR ANNA

Hosszú az út a 19. századi felvidéki, erdélyi üveghutáktól Róth Miksától, Báthory Júliától át a kortárs magyar üvegművészetig, ennek megfelelően igen gazdag az a tudásanyag is, amelyet generációk adtak át egymásnak az anyaggal, a megmunkálási technikákkal kapcsolatban. S miközben, akárcsak a textilművészet vagy a kerámia, az üvegművészet is szorosan kötődött a tradíciókhoz, a 20. század ipari fejlődése, az építészet új lehetőségei is új kihívások elé állították.

Olyannyira, hogy, amint a kortárs magyar üvegművészet doyenje, Bohus Zoltán emlékezik, az „üvegesek” a 70-es évek végétől rendszeresen ott voltak a világ legjelentősebb kiállításain. Bohus 1976-ban figyelt fel a Corning üvegmúzeum pályázatára, amikor egy hónapot töltött Angliában, hogy ott az üvegoktatás módszereit tanulmányozza. 1979-ben négy magyar alkotó is bekerült az Egyesült Államok-beli Corning Museum of Glass kiállítására, Bohus *Térspirál II.* című, ragasztott, réteges üvegplasztikáját egy amerikai szaklap a kiállított 280 mű közül besorolta a tíz legfon-

tosabb alkotás közé. Egy év múlva Bécsben rendeztek egy konferenciát, amelynek köszönhetően ez a siker Európában is széles szakmai körökben ismertté vált, attól kezdve sorra hívták meg kiállítani Kölnbe, Düsseldorfba és más városokba Bohus Zoltánt Lugossy Máriával együtt, aki éppen akkoriban kezdett intenzívebben foglalkozni az üveggel. Azután megjelentek a Corning Múzeumban Mészáros Márta, Vida Zsuzsa, Katona Erzsébet művei is, mondhatni, már egy csapat magyar művész volt jelen ezeken a fontos kiállításokon.

A „csapat” pedig azóta is erősödik, amit jól mutatott a közelmúltban a két HuGlass-kiállítás is, amelyeket a Magyar Üvegművészeti Társaság, illetve a társaság és az Erdész Galéria & Design szervezett. A Balaton utcában rendezett második bemutató enteriorképe indítja a *Magyar kortárs üveg I.*

című kötet képanyagát, jelezve a tárlatok és a kötet közötti szoros kapcsolatot, egyben pedig nyilván azt is, hogy remélhetőleg hamarosan sor kerül azoknak a kiállítóknak a bemutatására is, akik az első kötetbe nem kerülhettek bele. Tíz művész szerepel a kiadványban, *Bohus Zoltán, Borkovits Péter, Botos Péter, Gáspár György, Kórodi Zsuzsanna, Lugossy Mária, Lukácsi László, Melcher Mihály, Sipos Balázs* és *Tóth Margit*, négy generáció különböző szemléletmódokat, stílusokat képviselő tagjai. A gazdag kép- és dokumentációs anyagot Gréczy Emőke a magyar mellett angol nyelven is megjelent interjúi egészítik ki. Talán csak egy irodalomjegyzéket lett volna még érdemes közölni azok számára, akik mélyebben érdeklődnek egy-egy alkotó munkássága vagy a kortárs magyar üvegművészet egésze iránt.

Így történhetett, mondanánk, hogy a század közepe táján, a 60-as, 70-es években új virágkor kezdődött a kortárs magyar üvegművészetben, ehhez a változáshoz azonban kellett még valami más is. Mégpedig az, hogy az aktuális hatalom figyelmét olyan erősen lefoglalják a „grand art”, a táblaképfestészet, a szobrászat s különösen a monumentális műfajok, hogy az úgynevezett „iparosok” viszonylag szabadon kísérletezzenek. Így kezdődött a kísérleti textil nagy korszaka, így hozhatott létre nemzetközi vonzáskörű műhelyeket a kerámiaművészet – és így válhatott világhírűvé a kortárs magyar üvegművészet is.

